

druugs
en de wet

drugs en de wet

De wet regelt één en ander i.v.m. illegale drugs. Daarnaast zijn er ook wetten i.v.m. legale drugs. Als het over drugs en de wet gaat, kan je je vooral verwachten aan een lijst van dingen die niet mogen. Jammer... of juist niet? Het is in ieder geval belangrijk dat je weet waar je aan toe bent, zodat je makkelijker keuzes kan maken en weet wat de consequenties kunnen zijn.

Het gebruik, bezit en handel in drugs wordt geregeld door de wet van 2 juni 2003. Nadat art. 16 van deze wet werd vernietigd door het arbitragehof, heerste er de grootste onduidelijkheid. Sinds 31 januari 2005 is er een nieuwe 'gemeenschappelijke richtlijn' die een voorlopig alternatief biedt voor het betwiste artikel 16.

Legale en illegale drugs

Drugs zijn middelen die invloed uitoefenen op het bewustzijn, het gevoel en de zintuigen. Cocaïne en XTC, maar ook koffie, alcohol en medicijnen vallen onder die definitie. Sommige drugs, zoals koffie en alcohol, zijn maatschappelijk aanvaard en 'legaal'. In principe mag je die dus vrij gebruiken. Toch is ook dit gebruik gedeeltelijk geregeld: b.v. in verband met medicatie en alcohol in het verkeer. Andere drugs zijn volledig illegaal, b.v. marihuana, hasjiesj, heroïne en XTC. Illegaal wil zeggen: verboden door de wet. De Belgische wet beschouwt alleen illegale drugs als drugs. De wet kent bovendien geen onderscheid tussen soft (cannabis- of henneproducten zoals hasj en weed of marihuana) en hard drugs (b.v. heroïne, cocaïne, opium).

Algemene regels

Drugs zijn altijd en overal verboden, zowel in een privé-ruimte als op een openbare plaats. Gebruik, bezit en verhandeling van drugs zijn strafbaar. Voor controle op druggebruik heeft de politie geen huiszoekingsbevel nodig. Bij ernstige vermoedens mag de politie

drugs en de wet

onaangekondigd en op elk ogenblik van de dag of de nacht controle uitvoeren, zelfs als het om een privé-fuif of een privé-lokaal gaat (dit laatste staat ter discussie en kan de komende maanden veranderen).

Regels uit de nieuwe drugwet

Alvast dit: ook na de wet van 2 juni 2003 blijft cannabis een illegaal product. Er is geen sprake van legalisering, wel van decriminalisering. Decriminalisering wil zeggen dat bezit en gebruik van cannabis bij meerderjarigen niet meer per definitie wordt vervolgd.

Minderjarigen

Voor minderjarigen verandert er niets. Je mag geen cannabis bezitten, gebruiken noch kweken. Word je betrapt, dan wordt er een proces-verbaal opgemaakt. De jeugdrechter wordt ingeschakeld.

Meerderjarigen

Ook als je meerderjarig bent, is er niets veranderd. Het bezit, het vervoer, de productie en de verkoop van speed, XTC, heroïne, cocaïne enz. is verboden. Word je betrapt, dan wordt er een proces-verbaal opgemaakt. Het parket wordt ingeschakeld.

Er wordt wel een uitzondering gemaakt. Je mag een beperkte hoeveelheid weed of marihuana bezitten. 'Beperkt' wil zeggen een hoeveelheid voor eigen gebruik (zo'n 3 gram of 1 geteelde plant). 'Mogen' moet je verstaan als 'je zal niet vervolgd worden'. De politie zal wel 'vaststellingen' doen: plaats, datum, aard van het gebruik, identiteit van de dader en een samenvatting van zijn versie van de feiten enz. Je kan wel worden vervolgd als het bezit gepaard gaat met:

- verzwarende omstandigheden
- verstoring van de openbare orde

Verzwarende omstandigheden zijn:

- misdrijven t.a.v. minderjarigen (cannabisgebruik of -verhandeling,

drugs en de wet

- aanzetten tot cannabisbezit of -gebruik
- lid zijn van een vereniging die drugs levert
- ongeneeslijke ziekte, blijvende arbeidsongeschiktheid, zware verminking of dood veroorzaken

Verstoring van de openbare orde is:

- bezit in strafinrichting of instelling voor jeugdbescherming
- bezit in een onderwijs- of gelijkaardige instelling of in hun onmiddellijke omgeving (halte openbaar vervoer of park nabij de school).
- ostentatief bezit in openbare plaats of plaats die toegankelijk is voor publiek (b.v. ziekenhuis).

Betrapt...

Minderjarigen

Als je geen 18 bent en betrapt wordt met cannabis (of andere illegale drugs natuurlijk), zal de politie je ouders verwittigen. De politie zal ook een proces-verbaal (verslag van de vastgestelde feiten) opstellen en doorgegeven aan het parket. Je kan je dan laten bijstaan door een advocaat (zie verder: Advocaten voor Jongeren). Het parket heeft drie reactiemogelijkheden:

- seponeren: als de feiten onbelangrijk zijn of onvoldoende aanwijsbaar, kan het parket beslissen om de zaak zonder gevolg te klasseren. Je krijgt een waarschuwing en je wordt eventueel doorverwezen naar de hulpverlening
- strafbemiddeling: in plaats van een straf te krijgen, moet je vorming volgen, in therapie gaan of gemeenschapsdienst doen
- doorverwijzing naar de jeugdrechter: je moet samen met je ouders bij de jeugdrechter komen

De jeugdrechter heeft drie reactiemogelijkheden:

- berisping: je krijgt een 'opmerking' en je ouders worden

drugs en de wet

- aangemaakt om beter op je te letten
- **overtreding**: de sociale dienst van de jeugdrechtbank ziet toe op de naleving van de opgelegde maatregelen (vorming, therapeutische begeleiding of gemeenschapsdienst)
- **plaatsing**: je moet naar een instelling voor bijzondere jeugdzorg of naar een gemeenschapsinstelling (= een gesloten instelling). Je blijft tot je 18 bent onder toezicht van de sociale dienst van de jeugdrechtbank, ook als de plaatsing is beëindigd

De maatregelen worden opgenomen in je strafregister, maar ze worden niet vermeld op het bewijs van goed gedrag en zeden en ook niet in het gemeentelijk register.

Meerderjarigen

Als je meerderjarig bent en het bezit van cannabis gaat gebruik met verzwarende omstandigheden of verstoring van de openbare orde, dan wordt er een proces-verbaal opgesteld door de politie.

De politie zal het parket inschakelen, dat 4 reactiemogelijkheden heeft:

- **seponeren**: de zaak wordt zonder gevolg geklasseerd. Je krijgt een waarschuwing en je wordt eventueel doorverwezen naar de hulpverlening
- **minnelijke schikking**: de zaak wordt afgehandeld met een geldboete
- **probatie**: als je bepaalde afspraken naleeft, komt er geen verdere vervolging
- **doorverwijzing naar de correctionele rechtbank**: het parket maakt de zaak over aan de correctionele rechtbank

De correctionele rechtbank beslist tot geldboete en/of gevangenisstraf. Er zijn 4 categorieën van straf (bedragen met 5 te vermenigvuldigen!):

- geldboete van 15 tot 25 euro voor een eerste overtreding
- geldboete van 26 tot 50 euro als je binnen het jaar opnieuw

drugs en de wet

- betrap wordt
- gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 maand en een geldboete van 50 tot 100 euro als je na de tweede veroordeling binnen het jaar opnieuw wordt betrap
- gevangenisstraf van 3 maanden tot 1 jaar en/of geldboete van 1.000 tot 100.000 euro als je overlast veroorzaakt

Als cannabisbezit samen gaat met verzwarende omstandigheden, dan blijft de bestaande wet volledig van toepassing: geldboete en/of gevangenisstraf. Als je cannabis invoert, vervaardigt, vervoert of aanschaft, niet voor eigen gebruik, krijg je strafverzwaring. De rechtbank moet een geldboete en gevangenisstraf uitspreken.

Als je meerderjarig bent en je wordt betrap met andere drugs dan cannabis, dan wordt er altijd een proces-verbaal opgesteld. Het parket wordt ingeschakeld. Als het parket de zaak overmaakt aan de correctionele rechtbank, dan geldt het strafrecht zoals beschreven in de wet van 24 februari 1921, mét verzwaring: geldboete én gevangenisstraf.

Verdenking van druggebruik achter het stuur

Als de politie vermoedt dat je drugs hebt gebruikt en toch met de wagen rijdt, moet je bewegingstesten en een urinetest doen. Als die positief zijn, doet een arts een bloedtest. Als die positief is, kan men je rijbewijs intrekken, een geldboete en eventueel gevangenisstraf opleggen.

Als je in het kader van de verkeerswetgeving een ademtest, een bloedtest of een urinetest weigert, is dat strafbaar. Buiten elke verkeerssituatie is een weigering niet strafbaar, maar het maakt je wel enigszins verdacht.

drugs en de wet

Alcohol

Ook als je alcohol gebruikt (= legaal en volgens de wet dus géén drug) kan je de strafwet overtreden als je:

- met de auto of de fiets rijdt met meer dan 0,5 pro mille alcohol in je bloed (als je onder invloed van alcohol een ongeval veroorzaakt, moet je zelf opdraaien voor de schade, de verzekering zal niet tussenkomen)
- dronken langs de openbare weg stap
- de boel op stellen zet of nachtlawaai maakt in dronken toestand
- meedoet aan of aanzet tot dronkenmakende spelletjes, in een café of in privé-kring
- alcohol schenkt aan iemand die dronken is
- alcohol geeft of verkoopt aan jongeren onder de 16 jaar
- sterke drank geeft of verkoopt aan jongeren onder de 18 jaar (geldt ook voor alcopops zoals breezers, coolers, premix enz.)

Als de politie je verdenkt van alcoholgebruik achter het stuur, kan zij een ademtest doen. Je mag een wachttijd van 15 minuten vragen omdat je misschien net één glas hebt gedronken. Dan heb je alcohol in je mond en geeft je adem automatisch ook méér pro mille aan. Als de ademtest positief is, dan zal een arts een bloedtest doen. Als je in het kader van de verkeerswetgeving een ademtest of een bloedtest weigert, is dat strafbaar. Buiten elke verkeerssituatie is een weigering niet strafbaar, maar het maakt je wel enigszins verdacht.

Gokken

Ook met kansspelen kan je de strafwet overtreden:

- jonger dan 21 jaar mag je niet binnen in casino's en speelautomaten
- jonger dan 18 jaar mag je op café niet op gokautomaten spelen (bingo, one ball enz.) en alle producten van de nationale loterij zijn verboden (lotto, krasloten enz.)

drugs en de wet

In speeltenten in pretparken of op kermissen mag je spelen, ongeacht je leeftijd, omdat de inzet en de winst beperkt zijn. De toegang tot lunaparken is geregeld door een gemeentelijk reglement en verschilt dus van gemeente tot gemeente.

Adressen, folders, websites

Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen
Vanderlindenstraat 15 - 1030 Brussel - 02/423.03.33
vad@vad.be en www.vad.be en www.vad.be/wet

Folders: Drugs en de Wet (0,40 euro) en Meest gestelde vragen over cannabis (0,40 euro) (bestellen via vad@vad.be).

www.fedpol.be

Website van de federale politie met informatie over de drugswetgeving.

Kies 'Nederlands', dan 'Veiligheid' en vervolgens 'Drugs'

De Druglijn: 078/15.10.20

Voor vragen over drugs, drank en pillen (zowel over gebruik, hulp als wetgeving). Je kan elke werkdag (anoniem) bellen van 10 tot 20u.

Jongeren- en preventiewerking Primavera
de Smet de Nayerlaan 470 – 1090 Brussel – 02/478.90.90
primavera.cgg@skynet.be

Folder: DrugDruggerDrugst (2 euro)

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap-Algemeen Welzijnsbeleid
Folder: Jij en de jeugdrechtsbank (gratis): te bestellen via welzijn@vlaanderen.be

Advocaten voor Jongeren

Justitiepaleis - Poelaertplein 1 - 1000 Brussel - 02/519.84.27

Gratis raad aan minderjarigen en verdediging bij juridische problemen. Bezoeken kan elke woensdag van 13.30 tot 16.30u.

Bellen kan van maandag tot vrijdag van 17 tot 19u.

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en het telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Delta vzw - Netwerk van JIPS
Vijverlaan 53 • 2610 Wilrijk • T. 03/820.95.31 • info@jips.be
www.jips.be